T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/199
KARAR NO : 2025/349
KARAR TR : 05/05/2025

ÖZET:İletim Sistemi Sistem Kullanım ve Sistem İşletim Tarifelerini Hesaplama Yöntem Bildiriminin ilgili hükmünün ihlal edildiğinden bahisle TEİAŞ tarafından düzenlenen "*sistem kullanım ceza ücreti*" konulu faturaların tahsili amacıyla özel hukuk tüzel kişisi aleyhine açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : T. E. İ. A. Genel Müdürlüğü
Vekili : Av. S. K.
Davalı : M. E. D. A.
Vekilleri : Av. E. T. M. - Av. B. K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, Ocak 2008- Aralık 2008 dönemleri için İletim Sistemi Sistem Kullanım ve Sistem İşletim Tarifelerini Hesaplama Yöntem Bildiriminin 1.5. maddesinde sayılan ihlal hallerinden "*İletim sistemine doğrudan bağlı tüketiciler ve dağıtım lisansına sahip tüzel kişilerin, iletim sisteminin her bir ölçüm noktasında çekecekleri endüktif reaktif enerjinin/verecekleri kapasitif reaktif enerjinin, aktif enerjiye oranının ilgili mevzuata uygun olmaması*" şeklinde tanımlanan ihlalle ilgili olarak, 2008 yılına ait 29/01/2013 tarih ve 78129 nolu 142.779,43 TL, 78152 nolu 63.028,70 TL, 78173 nolu 16.260,87 TL, 78192 nolu 9.149,30 TL, 78212 nolu 12.199,06 TL, 78232 nolu 29.333,32 TL, 78253 nolu 18.400,01 TL, 78273 nolu 215.170,72 TL, 78295 nolu 68.747,88 TL, 78314 nolu 56.929,17 TL, 78332 nolu 75.424,97 TL ve 78349 nolu 72.138,14 TL olmak üzere toplamı 779.561,57-TL tutarındaki 12 adet sistem kullanım ceza faturası düzenlenerek, davalı şirket olan MEDAŞ'a gönderildiğini, söz konusu faturaların 14/02/2013 tarihinde davalı şirkete tebliğ edildiğini ancak, davalı şirketin fatura bedellerini yasal süresi içerisinde ödemediğini, iletim sistemini kullanmakta olan kullanıcıların iletim sisteminde arz güvenirliği ve kalitesinin sağlanması amacıyla mevzuatla belirlenen ihlalleri yapması halinde cezai sorumluluklarının olduğunu, ilgili yöntem bildirimlerinin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun onayladığı şekilde yayımlandığını ve uygulandığını, davalı dağıtım şirketinin ihlalleri nedeniyle cezai yaptırımların uygulandığını beyan ederek davalı tarafça bedeli ödenmeyen 12 adet fatura toplamı olan 779.561,57TL'nin 01/03/2013 tarihinden itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun'un 51. maddesine göre hesaplanacak gecikme zammı ve gecikme zammı KDV'si ile birlikte davalıdan tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2**.** Konya 2. Asliye Ticaret Mahkemesi 22/01/2020 tarih E.2017/944, K. 2020/57 sayılı kararı ile, uyuşmazlığın esasını inceleyerek davanın reddine karar vermiş, bu karara karşı istinaf isteminde bulunulması üzerine, Konya Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesi, 30/11/2022 tarih ve E.2020/1237, K.2022/2017 sayılı kararı ile, istinaf isteminin kabulü ile, 6100 sayılı HMK'nın 114/1-b ve 115. maddeleri gereğince yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine, HMK'nın 353/1-a.4. maddesi gereğince, ilk derece mahkemesi kararının

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden sR3oz0/ - NlCeU4B - xaf2O2/ - f/v470= ile erişebilirsin

kaldırılmasına ve davanın yeniden görülmesi için dosyanın kararı veren mahkemeye gönderilmesine karar vermiştir. Bölge Adliye Mahkemesi kararının ilgili kısmı şöyledir:

"... Dava; uygulanan cezai şart nedeniyle davacı tarafça düzenlenen faturaların tahsili istemine ilişkindir.

İstinaf incelemesi HMK 355. madde gereğince istinaf dilekçesinde ileri sürülen sebeplerle ve resen kamu düzenine aykırılık yönünden sınırlı olarak yapılmıştır.

02/12/2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan, 25/11/2020 tarihli 7257 sayılı Kanunun 33. maddesi ile, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasına (ç) bendinden sonra gelmek üzere (d) bendi eklenmiş, buna göre "İletim sisteminin normal işletme koşulları içerisinde işletilmesi ile işletme güvenliği ve bütünlüğü üzerinde risk oluşturan durumlara ilişkin olarak bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarında düzenlenen sistem kullanım ihlallerinin takibini yapmak, ihlal durumu tespit edilen tüzel kişilere sistem kullanım anlaşmasında düzenlenen cezai şartları ve diğer yaptırımları uygulamak" TEİAŞ'ın görev ve yükümlülükleri arasında gösterildikten sonra 6446 sayılı Kanun'a ek madde 3 ile "8 inci maddenin ikinci fıkrasının (d) bendinin uygulamasından kaynaklanan uyuşmazlıklar idari yargıda görülür." hükmü eklenmiş, 46. madde ile de Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği düzenlenmiştir.

6100 sayılı HMK'nın 114.maddesinde dava şartları düzenlenmiş olup, aynı yasanın 114/1-b maddesi gereğince yargı yolunun caiz olması dava şartı olup, yine aynı yasanın 115.maddesi uyarınca da mahkemece dava şartlarının mevcut olup olmadığının davanın her aşamasında resen gözetilmesi gerektiğinden yukarıda belirtilen yasal düzenleme karşısında yargı yolunun caiz olup olmadığı husunda bir değerlendirme yapılmak üzere davacının istinaf talebinin resen kabulü ile HMK'nın 353/1.a.6 maddesi gereğince ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına, dosyanın mahkemesine gönderilmesine, ..."

3. **Konya 2. Asliye Ticaret Mahkemesi 01/03/2023 tarih E.2023/82, K. 2023/150 saylı kararı** ile, davanın yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle HMK'nın 114. maddesi gereğince usulden reddine karar vermiş, istinaf isteminde bulunulması üzerine, Konya Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesi 09/02/2024 tarih ve E.2024/42, K.2024/350 sayılı kararı ile, istinaf başvurusunun esastan reddine karar vermiş, bu kararın temyiz edilmesi üzerine, Yargıtay 6. Hukuk Dairesi 14/11/2024 tarih ve E.2024/2261, K.2024/4109 sayılı kararı ile, temyiz isteminin reddine usul ve kanuna uygun bulunan kararın onanmasına kesin olarak karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"İşbu dava; 12 adet faturadan kaynaklanan alacağın tahsiline yönelik alacak davasıdır.

Mahkememizce yapılan yargılama neticesinde 22/01/2020 tarih, 2017/944 esas, 2020/57 karar sayılı ilamı ile; "...bilirkişi raporlarında ve emsal Yargıtay kararlarında belirtildiği ve mahkememizce de benimsendiği gibi dava konusu faturalar 2008 yılına ilişkindirler ve 2013 yılında düzenlenmişler olup davalı şirket 2009 yılında özelleştirilmiş ve 26/05/2010 tarihinde taraflar arasında sistem kullanım anlaşması ilk kez imzalanmış olduğundan, davacı tarafından davalıya reaktif tüketim miktarının uygun hale getirilmesi uyarısı yapılmadan ve ve bu konuda davalıya yeterli bir süre verilmeden ceza verilmesi hukuka uygun görülmemiştir. Davacının dava konusu ettiği dönemde taraflar arasında ceza verileceğine ilişkin bir anlaşma hükmü olmadığından 4 yılı aşkın süre sonra ve davacının uzun süre sessiz kalarak cezanın artmasına kendi hareketiyle sebebiyet verdiği ve düzenlediği faturalardan dolayı davalıdan bir hak iddiasında bulunmasının hukuka ve hakkaniyete uygun olmadığı ve bildirimin tek taraflı olarak düzenlemiş olmasının davacıya bir hak bahşetmeyeceği hususları anlaşıldığından davacının davasının reddine..." şeklinde karar verilmiştir.

Mahkememizce verilen karar davacı vekilince istinaf edilmiş, Konya BAM 6. Hukuk Dairesinin 30/11/2022 tarih, 2020/1237 esas 2022/2017 karar sayılı kararı ile;

"...02/12/2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan, 25/11/2020 tarihli 7257 sayılı Kanunun 33. maddesi ile, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasına (ç) bendinden sonra gelmek üzere (d) bendi eklenmiş, buna göre "İletim sisteminin normal işletme koşulları içerisinde işletilmesi ile işletme güvenliği ve bütünlüğü üzerinde risk oluşturan

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden sR3oz0/ - NlCeU4B - xaf2O2/ - f/v470= ile erişebilirsin

durumlara ilişkin olarak bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarında düzenlenen sistem kullanım ihlallerinin takibini yapmak, ihlal durumu tespit edilen tüzel kişilere sistem kullanım anlaşmasında düzenlenen cezai şartları ve diğer yaptırımları uygulamak" TEİAŞ'ın görev ve yükümlülükleri arasında gösterildikten sonra 6446 sayılı Kanun'a ek madde 3 ile "8 inci maddenin ikinci fıkrasının (d) bendinin uygulamasından kaynaklanan uyuşmazlıklar idari yargıda görülür." hükmü eklenmiş, 46. madde ile de Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği düzenlenmiştir.

6100 sayılı HMK'nın 114.maddesinde dava şartları düzenlenmiş olup, aynı yasanın 114/1-b maddesi gereğince yargı yolunun caiz olması dava şartı olup, yine aynı yasanın 115.maddesi uyarınca da mahkemece dava şartlarının mevcut olup olmadığının davanın her aşamasında resen gözetilmesi gerektiğinden yukarıda belirtilen yasal düzenleme karşısında yargı yolunun caiz olup olmadığı husunda bir değerlendirme yapılmak üzere davacının istinaf talebinin resen kabulü ile HMK'nın 353/1.a.6 maddesi gereğince ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına, dosyanın mahkemesine gönderilmesine, kararın kaldırma sebebine göre davacının istinaf sebeplerinin şimdilik incelenmesine yer olmadığına..." karar verilmiştir.

İstinaf mahkemesinin kaldırma kararı ile dosya 13/02/2023 tarihinde mahkememiz yeni esasına kaydedilmiştir.

Mahkememizce de benimsenen yukarıda belirtilen istinaf mahkemesi kararı uyarınca; somut uyuşmazlığa uygulanması gereken 02/12/2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan, 25/11/2020 tarihli 7257 sayılı Kanunun 33. maddesi ile, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendi uyarınca iş bu davaya bakmaya idari yargı mercileri görevli olduğundan davanın yargı yolunun caiz olmaması sebebiyle usulden reddine karar vermek gerekmiştir."

4. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

5. **Ankara 11. İdare Mahkemesi 12/03/2025 tarih ve E.2025/343 sayılı kararı** ile**,** uyuşmazlığın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiğinden bahisle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"... benzer bir uyuşmazlık hakkında verilen Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdari Dava Dairesinin 18.12.2024 tarih ve E:2024/778, K:2024/2040 sayılı kararının incelenmesinden, "... Bu durumda, somut uyuşmazlığın, sermayesinin tamamı devlete ait olan kamu tüzel kişiliği niteliğini haiz TEİAŞ'ın özel hukuk tüzel kişisi olan davalı K. D. Ç. E. v. T. A. ile aralarında imzalanan Sistem Kullanım Anlaşmasının 9. maddesinde belirtilen hükmün ihlali nedeniyle Haziran 2012, Temmuz 2012 ve Ekim 2013 dönemlerine ilişkin davalı şirket adına düzenlenen 29.04.2013 tarih ve 181456 sayılı 12.926,53-TL, 29.04.2013 tarih ve 1081581 sayılı 38.779,60-TL, 31.10.2013 tarih ve K360849 sayılı 28.256,35-TL tutarlı sistem kullanım ceza faturalarının iptali istemine ilişkin olmayıp, bu faturaların davalı şirket tarafından ödenmemesi ve ihtarname ekinde TEİAŞ'ne iade edilmesi nedeniyle tahakkuk ettirilen sistem kullanım ceza bedellerine ilişkin alacağın fatura bedellerinin fatura son ödeme tarihlerinden itibaren 6183 sayılı Kanunun 51. maddesine göre gecikme zammı ve gecikme zammı oranında işleyecek faizin KDV'si ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesinin doğrudan İdare Mahkemesi'nden istenilmesinden kaynaklandığı, bakılan davanın davacı tarafından kamu gücü kullanılarak tahakkuk ettirilen sistem kullanım ceza faturalarının özel hukuk tüzel kişisi olan davalı şirket tarafından ödenmemesi üzerine fatura alacağının tahsiline yönelik doğrudan alacak davası niteliğinde idari yargı yerinde açıldığı, iptal talebine konu bir idari işlemin bulunmadığı, işbu davada kamu tüzel kişiliği niteliğini haiz olmayan Kaptan Demir Çelik End. ve Tic. A.Ş.'nin davalı mevkiinde, kamu tüzel kişiliğine haiz TEİAŞ'nin ise davacı konumunda olduğu, oysa ki, idari yargıda husumet kamu düzeninden olup kendisine karşı açılan davalarda davalı tarafın idare olması zorunluluğu karşısında, TEİAŞ tarafından sistem kullanım anlaşmasının ihlalinden kaynaklı alacağının tahsili

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden sR3oz0/ - NlCeU4B - xaf2O2/ - f/v470= ile erişebilirsin

amacıyla açılan bu alacaklı davasının görüm ve çözümünün adli yargı merciilerinin görevine girdiği sonuç ve kanaatine varılmıştır..." gerekçesiyle ilk derece mahkemesi kararının kaldırıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta, sermayesinin tamamı devlete ait olan kamu tüzel kişiliği niteliğini haiz TEİAŞ'ın özel hukuk tüzel kişisi olan davalı M. E. D. A. Ş. ile aralarında imzalanan Sistem Kullanım Anlaşmasında yer alan hükmün ihlali nedeniyle tesis edilen ceza faturalarının iptali istemine ilişkin olmayıp, sistem kullanım cezai şart faturası bedelinin son ödeme tarihinden itibaren 6183 sayılı Kanunun 51.maddesinde yer alan gecikme zammı ile gecikme zammı oranında işleyecek faizin KDV'si ile birlikte ödenmesine karar verilmesinin doğrudan İdare Mahkemesi'nden istenildiği, bakılan davanın davacı tarafından kamu gücü kullanılarak tahakkuk ettirilen sistem kullanım ceza faturalarının özel hukuk tüzel kişisi olan davalı şirket tarafından ödenmemesi üzerine fatura alacağının tahsiline yönelik doğrudan alacak davası niteliğinde idari yargı yerinde açıldığı, iptal talebine konu bir idari işlemin bulunmadığı, işbu davada kamu tüzel kişiliği niteliğini haiz olmayan M. E. D. A. Ş. 'nin davalı mevkiinde, kamu tüzel kişiliğine haiz TEİAŞ'nin ise davacı konumunda olduğu, oysa ki, idari yargıda husumet kamu düzeninden olup kendisine karşı açılan davalarda davalı tarafın idare olması zorunluluğu karşısında, TEİAŞ tarafından sistem kullanım anlaşmasının ihlalinden kaynaklı alacağının tahsili amacıyla açılan bu alacak davasının görüm ve çözümünün adli yargı merciilerinin görevine girdiği sonuç ve kanaatine varılmıştır."

6. Ankara 11. İdare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

7. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "*İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994 - 4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.

3. (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/185 md.)"

8. 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun "*İletim faaliyeti*" başlıklı 8. maddesine 25/11/2020 tarihli ve 7257 sayılı Kanun'un 33. maddesi ile eklenen 2. fıkranın (d) bendinde; "*İletim sisteminin normal işletme koşulları içerisinde işletilmesi ile işletme güvenliği ve bütünlüğü üzerinde risk oluşturan durumlara ilişkin olarak bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarında düzenlenen sistem kullanım ihlallerinin takibini yapmak, ihlal durumu tespit edilen tüzel kişilere sistem kullanım anlaşmasında düzenlenen cezai şartları ve diğer yaptırımları uygulamak,*" TEİAŞ'ın görev ve yükümlülükleri arasında sayılmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden sR3oz0/ - NlCeU4B - xaf2O2/ - f/v470= ile erişebilirsin

9. 6446 sayılı Kanun'un ek 3. maddesi şöyledir:

"(Ek:25/11/2020-7257/39 md.)
(1) 8 inci maddenin ikinci fıkrasının (d) bendinin uygulamasından kaynaklanan uyuşmazlıklar idari yargıda görülür. "

10. Belirtilen maddeler 02/12/2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

11. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Muharrem ÜRGÜP, Nesrin ŞENGÜN, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/05/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası örneği ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

12. Raportör-Savcı Dr. Berrak YILMAZ'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

13. Dava, iletim sistemini kullanan davalı şirketin, Ocak 2008- Aralık 2008 dönemleri için İletim Sistemi Sistem Kullanım ve Sistem İşletim Tarifelerini Hesaplama Yöntem Bildiriminin ilgili maddesini ihlal ettiğinden bahisle kesilen, 29/01/2013 tarihli 779.561,57 TL tutarındaki 12 adet sistem kullanım ceza faturası alacağının, faturaların son ödenme tarihi olan 01/03/2013 tarihinden itibaren 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanunun 51. maddesine göre hesaplanacak gecikme zammı ve gecikme zammı KDV'si ile birlikte davalı M. E. D. A. 'den tahsili istemiyle açılmıştır.

14. Davalı konumunda bulunan M. E. D. A. 'nin yapısı incelendiğinde; anılan Şirketin, tüm hisseleri Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketine ait iken, Özelleştirme Yüksek Kurulunca özelleştirme kapsamına alındığı, bu doğrultuda davalı şirketin TEDAŞ'a ait olan %100 oranındaki hissesinin Özelleştirme Yüksek Kurulunun 30/04/2009 tarih ve 2009/16 sayılı kararı uyarınca satışına ilişkin Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ile A. E. D. v. P. S. H. A. arasında 30/10/2009 tarihinde imzalanan Hisse Satış Sözleşmesi ile özelleştirildiği, şirketin aynı isim altında faaliyetlerini sürdürdüğü belirlenmiştir. Bu itibarla davalı şirketin özel hukuk tüzel kişisi sıfatında bir tereddüt yoktur.

15. Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir kanunla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

16. Bununla birlikte, davalı M. E. D. A. yönünden ortada iptal talebine konu bir idari işlemin dolayısıyla davalı yönünden idari yargı yerinde açılmasını gerektirir bir dava türünün

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden sR3oz0/ - NlCeU4B - xaf2O2/ - f/v470= ile erişebilirsin

mevcut olmadığı da açıktır.

17. Yukarıda yer verilen 6446 sayılı Kanun'un 8. maddesinin 2. fıkrasının (d) bendi ile bu bendin uygulamasından kaynaklanan uyuşmazlıkların idari yargıda görüleceği yönündeki Ek 3. maddesinin açık hükmü ile bu düzenlemeden önce genel hükümlere göre özel hukuk tüzel kişisi M. E. D. A. 'ne karşı dava açılmış olması hususlarının birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir.

18. Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Uyuşmazlık Mahkemesinin benzer konularda istikrar kazanmış kararlarının birlikte değerlendirilmesinden, bu davanın ceza faturalarının iptaline yönelik olarak açılmadığı, dolayısıyla ortada 6446 sayılı Kanun'un 8. maddesinin 2. fıkrasının (d) bendi ile bu bendin uygulamasından kaynaklanan bir uyuşmazlığın bulunmadığı, davanın davacı tarafından kamu gücü kullanılarak tahakkuk ettirilen sistem kullanım ceza faturalarının davalı şirket tarafından ödenmemesi üzerine, fatura alacağının tahsiline yönelik olarak açıldığı, bu haliyle iptal talebine konu bir idari işlemin bulunmadığı, esasen M. E. D. A. 'nin özel hukuk tüzel kişiliğine sahip olduğu, davanın açıldığı tarihte kamu tüzelkişiliği niteliğinin haiz olmaması karşısında, davalı bakımından idari yargı yetkisi kapsamında açılmış bir idari dava bulunduğundan söz etmenin imkânsız olduğu anlaşıldığından, genel hükümlere göre açılmış davadaki uyuşmazlığın adli yargı yerinde görülmesi ve çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

19. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Ankara 11. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Konya 2. Asliye Ticaret Mahkemesinin 01/03/2023 tarih ve E.2023/82, K.2023/150 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara 11. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Konya 2. Asliye Ticaret Mahkemesinin 01/03/2023 tarih ve E.2023/82, K.2023/150 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

05/05/2025 tarihinde, UYUŞMAZLIĞIN ESASI YÖNÜNDEN Üye Eyüp SARICALAR'ın; GEREKÇEDE ise Üye Ahmet ARSLAN'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Eyüp	Muharrem	Nesrin
YAŞAR	SARICALAR	ÜRGÜP	ŞENGÜN

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden sR3oz0/ - NlCeU4B - xaf2O2/ - f/v470= ile erişebilirsin

KARŞI OY

Dava, davacı TEİAŞ tarafından, iletim sisteminin hatalı kullanımı nedeniyle verilen zarar karşılığı olarak, "sistem kullanım ceza ücreti" açıklaması ile düzenlenen fatura alacaklarının tahsili istemiyle açılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; davalı T. E. İ. A. Genel Müdürlüğü tarafından 2008 yılına ait 29/01/2013 tarih ve 78129 nolu 142.779,43 TL, 78152 nolu 63.028,70 TL, 78173 nolu 16.260,87 TL, 78192 nolu 9.149,30 TL, 78212 nolu 12.199,06 TL, 78232 nolu 29.333,32 TL, 78253 nolu 18.400,01 TL, 78273 nolu 215.170,72 TL, 78295 nolu 68.747,88 TL, 78314 nolu 56.929,17 TL, 78332 nolu 75.424,97 TL ve 78349 nolu 72.138,14 TL olmak üzere toplamı 779.561,57-TL tutarındaki 12 adet sistem kullanım ceza faturasının gecikme zammı ve KDV'siyle birlikte tahsili istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun "idari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı" başlıklı 2. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları; fıkranın (b) bendinde ise; idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel haklan doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, idari dava türleri arasında sayılmıştır.

Öte yandan, 02/12/2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan, 25/11/2020 tarihli 7257 sayılı Kanun'un 33. maddesi ile, 6446 sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu'nun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasına (ç) bendinden sonra gelmek üzere (d) bendi eklenmiş, buna göre "iletim sisteminin normal işletme koşulları içerisinde işletilmesi ile işletme güvenliği ve bütünlüğü üzerinde risk oluşturan durumlara ilişkin olarak bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarında düzenlenen sistem kullanım ihlallerinin takibini yapmak, ihlal durumu tespit edilen tüzel kişilere sistem kullanım anlaşmasında düzenlenen ceza-i şartları ve diğer yaptırımları uygulamak" TEİAŞ'ın görev ve yükümlülükleri arasında gösterildikten sonra, 6446 sayılı Kanun'a eklenen Ek madde 3 ile "8 inci maddenin ikinci fıkrasının (d) bendinin uygulamasından kaynaklanan uyuşmazlıklar idari yargıda görülür." hükmü eklenmiş, 46. maddesi ile de Kanun'un yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği düzenlenmiştir.

Ek madde 3 hükmünde açık bir şekilde, 8. Maddenin ikinci fıkrasının (d) bendinin uygulanmasından kaynaklanan uyuşmazlıkların idari yargıda görüleceğinin kabul edildiği ve davaya konu uyuşmazlığın da sistem kullanım ceza ücretine ilişkin olduğu anlaşılmaktadır. Burada kanun koyucunun yargı yolu konusunda iradesi açık olup artık, bu düzenleme karşısında uyuşmazlığın niteliğine ve tarafların sıfatına bakarak yorum yapılması mümkün değildir. Yine açık bir şekilde "bu maddeden kaynaklanan uyuşmazlıklar" denildiğinden artık uyuşmazlığın konusu olan ceza bedelinin tahsilinin hangi aşamada olduğunun da bir önemi bulunmamaktadır.

7257 sayılı Kanun ile bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarında düzenlenen sistem kullanım ihlallerine ilişkin ceza bedellerine dair uyuşmazlıkların idari yargı yolunda görüleceği hükme bağlandıktan sonra yine kanunun yayım tarihinde yürürlüğe gireceği de hükme bağlanmıştır. Kanun değişikliği içeriğinin yargı yoluna ilişkin olduğu, usul hükmü niteliğinde olduğundan derhal ve kesinleşmemiş tüm uyuşmazlıklara uygulanacağı konusunda da tereddüt bulunmamaktadır.

Yukarıda yer verilen 6446 sayılı Yasa'nın 8. maddesinin (d) bendi ile bu bendin uygulamasından kaynaklanan uyuşmazlıkların idari yargıda görüleceği yönündeki Ek 3. maddesinin açık hükmü karşısında; TEİAŞ tarafından, iletim sistemine zarar verildiğinden bahisle ilgili mevzuat uyarınca belirlendiği ileri sürülen sistem kullanım ceza ücreti konulu düzenlenen faturanın tahsili amacıyla açılan işbu davada yargısal denetimin, İdarî yargı yolunda yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden sR3oz0/ - NlCeU4B - xaf2O2/ - f/v470= ile erişebilirsin

Bu itibarla, davacı tarafından düzenlenen ceza faturalarına ilişkin işlemden doğan uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görev alanında bulunduğu düşüncemizle, sayın çoğunluğun aksi yöndeki görüşüne katılmıyorum.

Üye
Eyüp SARICALAR

KARŞI OY

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden sR3oz0/ - NlCeU4B - xaf2O2/ - f/v470= ile erişebilirsin

Dava, iletim sistemi sistem kullanım ve sistem işletim tarifelerini hesaplama yöntem bildiriminin ilgili hükmünün ihlal edildiğinden bahisle TEİAŞ tarafından düzenlenen sistem kullanım ceza ücreti konulu faturaların tahsili amacıyla açılmıştır.

İdari yargı düzeninde bir uyuşmazlığın görülebilmesi için öncelikle idari bir işlem veya eylemin mevcut olması gerekmektedir. Tespit davası adlı bir dava 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununda yer almamaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, davacı idare tarafından, iletim sistemi sistem kullanım ve sistem işletim tarifelerini hesaplama yöntem bildiriminin ilgili hükmünün ihlal edildiğinden bahisle TEİAŞ tarafından düzenlenen sistem kullanım ceza ücreti konulu faturaların tahsili amacıyla açıldığı görülmektedir.

Bu durumda, ortada idari işlem veya bir eylem mevcut olmaması ve alacak davası olarak açılan davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanun'unda yer almaması nedeniyle bu davanın çözümünde adli yargı yerleri görevli olduğundan karara gerekçe yönünden katılmıyorum.

Üye
Ahmet ARSLAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden sR3oz0/ - NlCeU4B - xaf2O2/ - f/v470= ile erişebilirsin